

Salmonelloos Eestis, 2024. aasta 9 kuud

2024. aasta 9 kuuga registreeriti 77 salmonelloosi haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta on 5,6). Kõik haigusjuhud on laboratoorselt kinnitatud, neist kuus nukleiinhappe määramisega. Võrdlusena registreeriti 2023. aasta 9 kuuga 129 haigusjuhtu (haigestumus 100 000 el. kohta oli 9,7). Võrreldes 2023. aasta sama perioodiga, haigestumine on vähenenud 40,3% võrra.

Haigusjuhte registreeriti kõikides maakondades välja arvatud Hiiumaa ja Läänemaa ning Tallinnas ja Narvas. Suurem haigestumus 100 000 elaniku kohta oli Jõgevamaal (10,8), Pärnumaal (8,0), Tallinnas (7,9) ja Harjumaal (7,6).

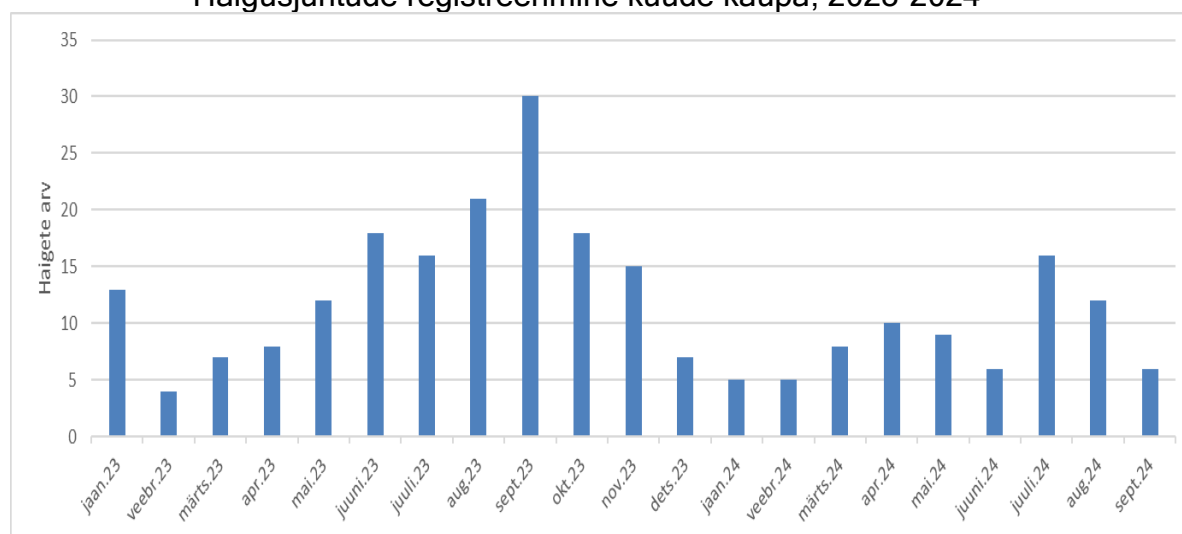
Peamiseks salmonelloosi tekitajaks oli *S. Enteritidis* (39,0%), *S. Typhimurium* (13,0%) ja monofaasne *S. Typhimurium* (6,5%). 13,0% juhtudest jäi *Salmonella* tüpiseerimata.

Tabel 1. Isoleeritud salmonellade serotüübid, 2024. a 9 kuud

Piirkond	<i>S. Apeyeme</i>	<i>S. Bareilly</i>	<i>S. Braenderup</i>	<i>S. Derby</i>	<i>S. Enteritidis</i>	<i>S. Fillmore</i>	<i>S. Infantis</i>	<i>S. London</i>	<i>S. Mbandaka</i>	<i>S. Mikawasima</i>	<i>S. Paratyphi B var Java</i>	<i>S. Saarbruecken</i>	<i>S. Saintpaul</i>	<i>S. Sandiego</i>	<i>S. Typhimurium</i>	<i>S. Typhimurium monof.</i>	<i>S. Virchow</i>	<i>S. grupp B</i>	<i>S. grupp C2</i>	<i>S. grupp I</i>	<i>S. spp</i>	Kokku	100 000 el. kohta	
Tallinn	1			1	11		2	2			3	2			3	3	1			1	1	5	36	7,9
Harjumaa		1			9						1				2	1							14	7,6
Hiiumaa																							0	0,0
Ida-Virumaa														1				1					2	2,7
Narva				1																			1	1,7
Jõgevamaa					1					1												1	3	10,8
Järvamaa												1											1	3,3
Läänemaa																							0	0,0
Lääne-Virumaa			1		1																		2	3,4
Põlvamaa					1																		1	4,2
Pärnumaa					3	1									2	1							7	8,0
Raplamaa					1			1															2	5,9
Saaremaa															1								1	3,1
Tartumaa									1						1							1	3	1,8
Valgamaa					1																		1	3,6
Viljandimaa					2																		2	4,4
Võrumaa															1								1	2,9
Kokku	1	1	1	2	30	1	2	3	1	1	4	1	2	1	10	5	1	1	1	1	1	7	77	5,6
%	1,3	1,3	1,3	2,6	39,0	1,3	2,6	3,9	1,3	1,3	5,2	1,3	2,6	1,3	13,0	6,5	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	9,1		

Joonis 1.

Haigusjuhtude registreerimine kuude kaupa, 2023-2024

Tabel 2. Harvaesinevad serotüübid

Serotüüp	Haigete arv	Seos reisimisega	Seos toiduga	Serotüübi esinemine Eestis
S. Apeyeme	1	Tai	Ei selgunud	2015 - 1
S. Bareilly	1	Ei ole	Ei selgunud	2014 - 1, 2020-2023 - 3
S. Braenderup	1	Ei ole	Ei selgunud	2001-2007 - 3, 2013 - 1, 2018-2019 - 2
S. Fillmore	1	Ei ole	Ei selgunud	Ei esinenud
S. London	3	Ei ole	Ei selgunud	1959-1979 - 62, 1980-1989 - 13
S. Mikawasima	1	Ei ole	Ei selgunud	2012 - 4
S. Saarbruecken	1	Ei ole	Ei selgunud	Ei esinenud
S. Saintpaul	2	Ühel juhul ei ole, ühel juhul Tai	Ei selgunud	2004 - 2, 2008-2012 - 6, 2015 - 1
S. Sandiego	1	Ei ole	Ei selgunud	2004-2012 - 3, 2018 - 3

Tabel 3. Salmonelloos. Haigete jagunemine soo ja vanuse järgi, 2024. a 9 kuud

Sugu	Vanusrühmad											Kokku	%
	0	1-4	5-9	10-14	15-19	20-29	30-39	40-49	50-59	60-	t-ta		
M	2	9	2	2	7	4	2	3	3	6	40	51,9	
N	1	4	2	4	6	4	3	2	5	6	37	48,1	
Kokku	3	13	4	6	13	8	5	5	8	12	77		
%	3,9	16,9	5,2	7,8	16,9	10,4	6,5	6,5	10,4	15,6	0,0		

51,9% haigestunutest olid mehed ja 48,1% naised. Kogu haigestunutest 33,8% olid lapsed vanuses 0-14 aastat, 23,4% isikud vanuses 20-49 aastat ning 16,9% noorukid vanuses 15-19 a.

Kokku hospitaliseeriti 35 patsienti (45,4% haigete üldarvust).

Esines kaks rühmaviisilist haigestumist kahe ja kaks nelja juhuga.

15 juhul (19,5% üldarvust) toimus oletatavalt nakatumine väljaspool Eestit (Bulgaarias üks, Horvaatias üks, Lätis üks, Saksamaal üks, Türgis neli, Tais neli, Valgevenes üks, Venemaal kaks).

Seost toiduga võib oletada 35 juhul, sh kanaliha 8 juhul, munad või toormune sisaldav toit neljal juhul, muu liha kahel juhul, muu toit 9 juhul.

On olemas referentfunktsiooni raames uuritud 103 kultuuri tundlikkuse määramise tulemused. Edastatud andmetes oli 13 multiresistentset (kolme ja rohkem preparaadi suhtes) tekitajat: kaks *S. Typhimurium* (kolme preparaadi suhtes), 8 monof. *S. Typhimurium* (kolm kolme, kolm nelja ja kaks kuue preparaadi suhtes), üks *S. Bareilly* (viie preparaadi suhtes), üks *S. Enteritidis* (viie preparaadi suhtes) ja üks *S. Infantis* (kolme preparaadi suhtes).

11,6% kultuuridest on resistentsed sulfoonamiidide, 12,6% tetratsükliini, 13,6% ampitsilliini ning 26,2% tsiprofloksatsiini/nalidiksiinhape suhtes.

65,0% kultuuridest on tundlikud kõikide preparaatide suhtes.

Tabel 4. Salmonellade antimikroobne tundlikkus, 2024. a 9 kuud

Antimikroobne preparaat	Tundlik	Resistentne	Kokku uuriti
Amikatsiin	95	2	97
Ampitsilliin	89	14	103
Asitromütsiin	94	1	95
Gentamütsiin	100	3	103
Klooramfenikool	100	3	103
Kolistiin	97	5	102
Meropeneem	103		103
Nalidiksiinhape	76	27	103
Sulfoonamiidid	91	12	103
Tetratsükliin	90	13	103
Tigetsükliin	101	2	103
Trimetoprim	100	3	103
Tsefotaksiim	103		103
Tseftasidiim	103		103
Tsiprofloksatsiin	79	24	103